

A. Radkowska, M. Szmytko, P. Tomalski

Kwestionariusz wczesnego rozwoju motorycznego (EMQ)

ID Dziecka: _____ Data urodzenia dziecka: dzień: ___ miesiąc: ___ rok: ___
 Chronologiczny wiek dziecka: ___ miesiące, _____ dni Dzisiejsza data: dzień: ___ miesiąc: ___ rok: ___

Czy Twoje dziecko urodziło się przed terminem (przed 37 tygodniem ciąży)? Tak, w _____ tygodniu ciąży
 Nie, urodziło się w terminie

Kim jesteś dla dziecka: _____ Płeć dziecka: Chłopiec Dziewczynka

Czy Twoje dziecko ma starsze rodzeństwo z diagnozą zaburzeń ze spektrum autyzmu? tak nie

Zanim wypełnisz kwestionariusz przeczytaj uważnie instrukcję.

Przeczytaj opis każdego z poniższych zachowań i wskaż, na ile jesteś pewna/pewny, że dziecko już je przejawia. Oceń swoją pewność, zakreślając jedną z cyfr z prawej strony. 0 wskazuje brak pewności, czy dziecko przejawia dane zachowanie. Zakreślenie -2 oznacza całkowitą pewność, że dane zachowanie nie wystąpiło. Zakreślenie 2 oznacza całkowitą pewność, że pamiętasz sytuację, w której dziecko przejawiało dane zachowanie.

Z pewnością dziecko NIE przejawiało takiego zachowania (np. widziałeś, że dziecko podejmowało nieudane próby wykonania takiej lub podobnej czynności)	Dziecko prawdopodobnie NIE przejawiało takiego zachowania	Brak pewności, czy dziecko przejawia takie zachowanie (staraj się korzystać z tej kategorii sporadycznie)	Dziecko prawdopodobnie przejawiało takie zachowanie	Z pewnością dziecko przejawiało takie zachowanie i pamiętasz konkretną sytuację
-2	-1	0	1	2
<p><i>Jesteś pewna/pewny, że dziecko jeszcze nie przejawia takiego zachowania.</i></p> <p><i>Pamiętasz konkretną sytuację, kiedy dziecko podjęło nieudaną próbę wykonania takiej lub podobnej czynności</i></p> <p><i>To zachowanie nie jest adekwatne do wieku.</i></p>	<p><i>Nie pamiętasz sytuacji, w której dziecko podjęło nieudaną próbę wykonania danej czynności, ale nie przejawia podobnych zachowań, więc prawdopodobnie nie jest jeszcze w stanie tego wykonać.</i></p>	<p><i>Nie pamiętasz sytuacji, w której dziecko przejawiało takie zachowanie i nie wiesz, czy potrafiłoby to zrobić.</i></p> <p><i>Staraj się korzystać z tej kategorii sporadycznie.</i></p>	<p><i>Nie pamiętasz sytuacji, w której dziecko przejawia takie zachowanie, ale wykonuje podobne czynności</i></p> <p><i>Wiesz od innych osób (np. od znajomego, opiekunki, drugiego rodzica), że dziecko potrafi wykonać daną czynność.</i></p>	<p><i>Widziałaś takie zachowanie u dziecka.</i></p> <p><i>Pamiętasz konkretną sytuację, w której to zachowanie wystąpiło.</i></p> <p><i>Dziecko przejawiało takie zachowanie, a teraz zastąpiło je bardziej zaawansowanym (np. chodzi zamiast czworakować).</i></p>

→ Kiedy oceniasz zachowania, które dziecko przejawiało w przeszłości, ale już tego nie robi - proszę zaznaczyć +2 (np. czworakowanie, kiedy dziecko chodzi samodzielnie).

Kwestionariusz obejmuje wiek od 2. do 24. miesiąca życia, zatem dziecko może jeszcze nie przejawiać części zachowań (zakreśl -2), albo wykazywało je w przeszłości, ale nie wykazuje ich teraz (zakreśl +2).

Z pewnością dziecko NIE przejawiało takiego zachowania (np. widziałeś, że dziecko podejmowało nieudane próby wykonania takiej lub podobnej czynności)	Dziecko prawdopodobnie NIE przejawiało takiego zachowania	Brak pewności, czy dziecko przejawia takie zachowanie (staraj się korzystać z tej kategorii sporadycznie)	Dziecko prawdopodobnie przejawiało takiego zachowanie	Z pewnością dziecko przejawiało takie zachowanie i pamiętasz konkretną sytuację
-2	-1	0	1	2

Część 1: Motoryka duża

(49 pytań)

Odpowiadając na poniższe pytania pomyśl o rozwoju „dużych” umiejętności ruchowych dziecka. Odnoszą się one do możliwości kontrolowania przez dziecko własnego ruchu, przemieszczania się, obracania i uzyskiwania zabawek.

→ Umiejętności są uporządkowane według postawy ciała, a ich trudność zwiększa się w obrębie danej kategorii

Trzymane (pionowo) na Twoim ramieniu, dziecko

01) od razu wtula się i opiera o Twoje ciało	-2	-1	0	1	2
02) trzyma głowę stabilnie, bez podparcia, rozglądając się	-2	-1	0	1	2
03) trzyma głowę stabilnie, kiedy jest bujane	-2	-1	0	1	2
04) trzyma głowę stabilnie, kiedy chodzisz lub schylasz się	-2	-1	0	1	2

Leżąc na brzuchu, dziecko

05) nieznacznie unosi głowę z podłoża i obraca ją w jedną stronę	-2	-1	0	1	2
06) całkowicie unosi głowę, podpierając się na przedramionach	-2	-1	0	1	2
07) obraca się na plecy	-2	-1	0	1	2

Leżąc na plecach, dziecko

08) porusza energicznie rękami i nogami (kopie i wyciąga ręce)	-2	-1	0	1	2
09) chwyta cię za ręce i podciąga się do siadu bez pomocy	-2	-1	0	1	2
10) obraca się na brzuch	-2	-1	0	1	2
11) obraca się na bok i przechodzi do pozycji na czworakach	-2	-1	0	1	2
12) obraca się na bok i wstaje bez pomocy	-2	-1	0	1	2
13) wstaje z pozycji siedzącej bez obracania się na bok i rusza przed siebie	-2	-1	0	1	2

Siedząc na Twoich kolanach, opierając się o Ciebie plecami, dziecko

14) trzyma głowę stabilnie, rozglądając się po pokoju	-2	-1	0	1	2
---	----	----	---	---	---

Położone w pozycji na czworakach - podparte na dłoniach i kolanach - dziecko

15) przenosi ciężar ciała na jedną rękę i wyciąga drugą, żeby po coś sięgnąć, pomachać lub coś wskazać	-2	-1	0	1	2
16) podnosi pupę i pozostaje w tej pozycji przez chwilę	-2	-1	0	1	2
17) czworakuje do przodu na kilka (3-5) „kroków”	-2	-1	0	1	2

Posadzone na podłodze, dziecko jest w stanie

18) siedzieć samodzielnie bez podparcia z uniesionymi rękami	-2	-1	0	1	2
19) używać rąk i nóg, żeby przesunąć się do przodu na pupie	-2	-1	0	1	2
20) utrzymać stabilną pozycję siedzącą podczas obracania głowy i tułowia, żeby się rozejrzeć	-2	-1	0	1	2
21) złapać się mebla i podciągnąć do pozycji stojącej	-2	-1	0	1	2

Z pewnością dziecko NIE przejawiało takiego zachowania (np. widziałeś, że dziecko podejmowało nieudane próby wykonania takiej lub podobnej czynności)	Dziecko prawdopodobnie NIE przejawiało takiego zachowania	Brak pewności, czy dziecko przejawia takie zachowanie (staraj się korzystać z tej kategorii sporadycznie)	Dziecko prawdopodobnie przejawiało takiego zachowanie	Z pewnością dziecko przejawiało takie zachowanie i pamiętasz konkretną sytuację
-2	-1	0	1	2

22) przejść do pozycji na czworakach i próbować przemieszczać się do przodu -2 -1 0 1 2

Postawione na podłodze, dziecko

23) lekko podskakuje (uginając kolana) trzymając się opiekuna obiema rękami -2 -1 0 1 2
24) wykonuje kilka chwiejnych kroków trzymając się opiekuna jedną ręką -2 -1 0 1 2
25) stoi samo, bez pomocy, przez kilka sekund -2 -1 0 1 2
26) samodzielnie wykonuje 4 lub 5 kroków z podniesionymi rękami -2 -1 0 1 2
27) potrafi jednocześnie stać i rzucać piłkę bez utraty równowagi i przewracania się -2 -1 0 1 2
28) kuca, aby podnieść zabawkę z podłogi -2 -1 0 1 2

Umieszczone przed schodami, dziecko

29) samodzielnie wspina się po schodach -2 -1 0 1 2
30) wchodzi po schodach (4-5 stopni) trzymane za obie ręce przez opiekuna -2 -1 0 1 2
31) wchodzi po schodach (4-5 stopni) trzymane za jedną rękę przez opiekuna -2 -1 0 1 2
32) samodzielnie wchodzi po schodach trzymając się ściany lub poręczy -2 -1 0 1 2
33) wchodzi po schodach bez pomocy (4 stopnie lub więcej) -2 -1 0 1 2
34) samodzielnie zsuwa się po schodach (stopami skierowanymi w dół) -2 -1 0 1 2
35) schodzi po schodach bez pomocy -2 -1 0 1 2

Poruszając się swobodnie, dziecko

36) przebiega krótkie odległości po pokoju -2 -1 0 1 2
37) biega po pokoju, skręcając i zatrzymując się bez upadania -2 -1 0 1 2
38) nogą kopie piłkę lub małą zabawkę przed siebie -2 -1 0 1 2
39) stoi na jednej nodze trzymając opiekuna za rękę (np. tańcząc) -2 -1 0 1 2
40) potrafi przez chwilę chodzić na palcach -2 -1 0 1 2
41) podskakuje w miejscu odrywając obie stopy od podłoża (np. tańcząc) -2 -1 0 1 2
42) podskakuje w miejscu balansując na jednej nodze -2 -1 0 1 2
43) zeskakuje z pudełek, schodków lub podobnych i nie upada -2 -1 0 1 2

Chodząc po korytarzu lub małym pomieszczeniu, dziecko

44) idzie prosto z uniesionymi rękami stawiając kilka kroków (4-5 kroków) -2 -1 0 1 2
45) przechodzi drogę w linii prostej, bez obijania się o ściany, używając rąk do utrzymania równowagi -2 -1 0 1 2
46) idzie prosto z rękoma swobodnie opuszczonymi -2 -1 0 1 2

W czasie zabawy swobodnej lub zabawy na niby, dziecko potrafi

47) przejść kilka kroków (5 lub więcej) do tyłu -2 -1 0 1 2
48) przeskoczyć przez niewielką przeszkodę taką jak krawężnik lub pudełko -2 -1 0 1 2
49) celowo zrobić fikołka -2 -1 0 1 2

Z pewnością dziecko NIE przejawiało takiego zachowania (np. widziałeś, że dziecko podejmowało nieudane próby wykonania takiej lub podobnej czynności)	Dziecko prawdopodobnie NIE przejawiało takiego zachowania	Brak pewności, czy dziecko przejawia takie zachowanie (staraj się korzystać z tej kategorii sporadycznie)	Dziecko prawdopodobnie przejawiało takiego zachowanie	Z pewnością dziecko przejawiało takie zachowanie i pamiętasz konkretną sytuację
-2	-1	0	1	2

Część 2: Motoryka mała

(48 pytań)

Odpowiadając na poniższe pytania pomyśl o rozwoju „małych” umiejętności ruchowych, takich jak sięganie, chwytanie, obracanie i rysowanie. Czy dziecko potrafi z łatwością manipulować małymi przedmiotami i posługiwać się przy tym obiema rękami?

→ Umiejętności są uporządkowane według postawy ciała, a ich trudność zwiększa się w obrębie danej kategorii

Obserwując dziecko leżące na plecach w łóżeczku, na macie lub na podłodze zauważyłaś/eś, że

01) czasem trzyma dłonie blisko ciała zaciśnięte w pięści	-2	-1	0	1	2
02) mocno ściska zabawkę umieszczoną w dłoni	-2	-1	0	1	2
03) przywodzi/zbliża obie ręce do twarzy, piersi lub brzucha	-2	-1	0	1	2
04) spontanicznie otwiera dłonie	-2	-1	0	1	2
05) spontanicznie przywodzi/zbliża dłoń do ust	-2	-1	0	1	2
06) pociąga za sznurek, aby uzyskać przedmiot, który jest poza jego/jej zasięgiem	-2	-1	0	1	2

Obserwując bawiące się dziecko, które siedzi na Twoich kolanach lub w foteliku, zauważyłaś/eś, że dziecko potrafi

07) z powodzeniem trzymać w dłoni małe przedmioty, jak pierścień lub patyczek	-2	-1	0	1	2
08) sięgać ręką po zabawkę wyciągając ramię i palce	-2	-1	0	1	2
09) sięgnąć ręką po zabawkę i z powodzeniem ją chwycić	-2	-1	0	1	2
10) przekładać zabawki z jednej ręki do drugiej	-2	-1	0	1	2
11) celowo uderzać zabawką o stół lub tacę	-2	-1	0	1	2
12) celowo upuścić lub zrzucić zabawki ze stołu	-2	-1	0	1	2
13) manipulować oburącz zabawką	-2	-1	0	1	2
14) samodzielnie nawlekać koraliki na sznurek	-2	-1	0	1	2

Obserwując dziecko siedzące bez podparcia na podłodze lub na krzeselku, zauważyłaś/eś, że dziecko

15) potrząsa małymi zabawkami takimi jak grzechotka, nie tracąc przy tym równowagi	-2	-1	0	1	2
16) podnosi małe przedmioty używając palca wskazującego i kciuka (np. chrupki)	-2	-1	0	1	2
17) w każdej dłoni trzyma zabawkę i uderza jedną o drugą	-2	-1	0	1	2
18) wyjmuje zabawki z pudełka, wiaderka lub pojemnika	-2	-1	0	1	2
19) wkłada zabawki do pudełka, wiaderka lub pojemnika	-2	-1	0	1	2
20) układa pionowo 3 klocki (lub więcej)	-2	-1	0	1	2

Bawiąc się książką lub gazetą, dziecko zazwyczaj

21) przewraca kilka stron jednocześnie	-2	-1	0	1	2
22) przewraca strony pojedynczo	-2	-1	0	1	2

Z pewnością dziecko NIE przejawiało takiego zachowania (np. widziałeś, że dziecko podejmowało nieudane próby wykonania takiej lub podobnej czynności)	Dziecko prawdopodobnie NIE przejawiało takiego zachowania	Brak pewności, czy dziecko przejawia takie zachowanie (staraj się korzystać z tej kategorii sporadycznie)	Dziecko prawdopodobnie przejawiało takiego zachowanie	Z pewnością dziecko przejawiało takie zachowanie i pamiętasz konkretną sytuację
-2	-1	0	1	2

Rysując na kartce kredką lub długopisem, dziecko

23) chwytą kredkę całą dłonią	-2	-1	0	1	2
24) chwytą kredkę kciukiem i palcem wskazującym (zaostrzoną częścią w dół)	-2	-1	0	1	2
25) maże po papierze w dowolnym kierunku	-2	-1	0	1	2
26) rysuje pionowe linie na papierze	-2	-1	0	1	2
27) rysuje poziome linie na papierze	-2	-1	0	1	2
28) kopiuje proste rysunki opiekuna (np. koło)	-2	-1	0	1	2
29) kopiuje rysunki wymagające wielu kresek (np. kwadrat)	-2	-1	0	1	2
30) kopiuje bardziej skomplikowane rysunki (np. litery, trójkąty, krzyże)	-2	-1	0	1	2
31) rysuje litery poprawnie w proporcjonalnych wielkościach	-2	-1	0	1	2

Bawiąc się kartką papieru, dziecko potrafi

32) chwycić ją i podrzeć lub zmiąć	-2	-1	0	1	2
33) zwinąć ją w kształt rulonu	-2	-1	0	1	2
34) złożyć ją trzykrotnie w dowolny sposób	-2	-1	0	1	2
35) złożyć ją na pół dwukrotnie, tak by otrzymać kwadrat	-2	-1	0	1	2

Bawiąc się sorterem lub skarbonką, dziecko

36) potrafi z powodzeniem włożyć/wsunąć/dopasować okrągłe kształty do sortera	-2	-1	0	1	2
37) potrafi z powodzeniem włożyć/wsunąć/dopasować złożone kształty (np. trójkątne) do sortera	-2	-1	0	1	2
38) obraca i wkłada tam małe przedmioty (np. monety)	-2	-1	0	1	2

Bawiąc się klockami, dziecko

39) stawia wieżę z 6. lub więcej klocków	-2	-1	0	1	2
40) dokłada klocek do wysokiej wieży nie burząc jej	-2	-1	0	1	2
41) kopiuje wieżę zbudowaną przez Ciebie lub inne dziecko	-2	-1	0	1	2

Bawiąc się kolorowankami, dziecko czasem

42) koloruje dany obszar nie wychodząc za linie	-2	-1	0	1	2
43) wodzi palcem linie w labiryncie albo łączy ze sobą ponumerowane punkty	-2	-1	0	1	2

Ubierając lub rozbierając się, dziecko czasem potrafi

44) rozwiązać sznurówki pociągając je	-2	-1	0	1	2
45) rozpinać rzepy pociągając za nie	-2	-1	0	1	2
46) rozpinać zamek błyskawiczny przez pociąganie	-2	-1	0	1	2
47) rozpinać guziki	-2	-1	0	1	2
48) samodzielnie zapinać zamek błyskawiczny lub guziki	-2	-1	0	1	2

Z pewnością dziecko NIE przejawiało takiego zachowania (np. widziałeś, że dziecko podejmowało nieudane próby wykonania takiej lub podobnej czynności)	Dziecko prawdopodobnie NIE przejawiało takiego zachowania	Brak pewności, czy dziecko przejawia takie zachowanie (staraj się korzystać z tej kategorii sporadycznie)	Dziecko prawdopodobnie przejawiało takiego zachowanie	Z pewnością dziecko przejawiało takie zachowanie i pamiętasz konkretną sytuację
-2	-1	0	1	2

Część 3: Percepcja i działanie (31 pytań)

Odpowiadając na poniższe pytania, pomyśl o tym jak Twoje dziecko odbiera bodźce i na nie reaguje. Czy dziecko dostrzega małe elementy na obrazkach? Czy z łatwością zwraca uwagę na dźwięki i reaguje na stymulację?

→ Umiejętności są uporządkowane według postawy ciała, a ich trudność zwiększa się w obrębie danej kategorii

Leżąc na plecach w łóżeczku, na macie lub na podłodze, dziecko czasem

01) skupia uwagę na przedmiotach umieszczonych w zasięgu jego wzroku	-2	-1	0	1	2
02) obraca głowę w bok (90°), aby śledzić Twoją twarz	-2	-1	0	1	2
03) zauważa swoje dłonie i wpatruje się w nie przez jakiś czas	-2	-1	0	1	2
04) uderza w zabawki wiszące nad matą lub fotelikiem	-2	-1	0	1	2

Siedząc na Twoich kolanach lub w krzeselku do karmienia/foteliku z podpartymi plecami, dziecko

05) podąża wzrokiem za osobą lub przedmiotem obracając nieznacznie głowę	-2	-1	0	1	2
06) obraca głowę z boku na bok (180°), żeby śledzić wzrokiem coś ciekawego	-2	-1	0	1	2
07) przenosi wzrok tam i z powrotem pomiędzy Twoją twarzą i przedmiotem	-2	-1	0	1	2
08) skupia się na odległych przedmiotach (np. na zabawce po drugiej stronie pokoju)	-2	-1	0	1	2
09) reaguje na dźwięki i szuka wzrokiem ich źródła	-2	-1	0	1	2
10) wyciąga ręce w stronę przedmiotu znajdującego się w pobliżu	-2	-1	0	1	2
11) pociąga za sznurek lub frędzel, aby uzyskać połączony z nim przedmiot	-2	-1	0	1	2

Siedząc samodzielnie na podłodze, bez podparcia, dziecko

12) podnosi przedmiot, żeby odkryć kolejny przedmiot ukryty pod spodem-	2	-1	0	1	2
13) mając kilka miejsc do przeszukania, znajduje ukryty przedmiot (np. znajduje zabawkę ukrytą pod jednym z trzech identycznych kubków)	-2	-1	0	1	2
14) podczas zabawy odwraca kubki właściwą stroną do góry	-2	-1	0	1	2
15) czasami pokazuje użycie przedmiotów na sobie, zgodnie z ich przeznaczeniem (czesze włosy grzebieniem, je łyżeczką)	-2	-1	0	1	2
16) czasami pokazuje użycie przedmiotów na innych, zgodnie z ich przeznaczeniem (czesze Twoje włosy, karmi lalkę łyżeczką)	-2	-1	0	1	2

Bawiąc się przy stole lub w krzeselku do karmienia, dziecko

17) otwiera i zamyka książkę oburącz	-2	-1	0	1	2
18) dotyka obrazków w książce i równocześnie wokalizuje	-2	-1	0	1	2
19) podczas zabawy odwraca kubki właściwą stroną do góry	-2	-1	0	1	2
20) wkłada kubek w kubek (2-3)	-2	-1	0	1	2
21) wkłada 4 kubki jeden w drugi	-2	-1	0	1	2

Z pewnością dziecko NIE przejawiało takiego zachowania (np. widziałeś, że dziecko podejmowało nieudane próby wykonania takiej lub podobnej czynności)	Dziecko prawdopodobnie NIE przejawiało takiego zachowania	Brak pewności, czy dziecko przejawia takie zachowanie (staraj się korzystać z tej kategorii sporadycznie)	Dziecko prawdopodobnie przejawiało takiego zachowanie	Z pewnością dziecko przejawiało takie zachowanie i pamiętasz konkretną sytuację
-2	-1	0	1	2

Bawiąc się drewnianymi puzzlami lub układanką z kształtami, dziecko potrafi

22) poprawnie umieszczać najprostsze okrągłe kształty w układance	-2	-1	0	1	2
23) poprawnie umieszczać kanciaste kształty (np. trójkąt) w układance	-2	-1	0	1	2

Poproszone o znalezienie lub wskazanie przedmiotu, dziecko potrafi

24) znaleźć przedmiot do pary (np. gdzie jest drugi but, skarpetka, rękawiczka)	-2	-1	0	1	2
25) znaleźć taki sam przedmiot (np. to jest Twoja łyżka, gdzie jest moja łyżka?)	-2	-1	0	1	2
26) dopasować obrazki w ilustrowanej książce (np. gdzie jest drugi pies)	-2	-1	0	1	2
27) dopasować litery (np. wskazać takie same litery)	-2	-1	0	1	2

W trakcie zabawy lub sprzątając po niej, jeśli zostanie o to poproszone, dziecko

28) dzieli zabawki według kategori i (np. wkłada wkłada klocki do jednego pudełka, lalki do drugiego)	-2	-1	0	1	2
29) dzieli zabawki względem kształtu, wielkości lub koloru	-2	-1	0	1	2

Czytając książkę albo oglądając obrazki w gazecie lub albumie, dziecko

30) wskazuje ten sam przedmiot lub osobę na różnych obrazkach	-2	-1	0	1	2
31) patrzy na to, co wskazujesz	-2	-1	0	1	2

Komentarze:

Bibliografia:

Libertus, K., & Landa, R. J. (2013). The Early Motor Questionnaire (EMQ): A parental report measure of early motor development. *Infant Behavior and Development*, 36(4), 833-842.

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24140841>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0163638313000969>

Klaus.Libertus@gmail.com